
Zápis z jednání Komise pro přípravu programu časného zachytu karcinomu prostaty konaného 5. 3. 2024 od 14:00 v místnosti 223k budovy MZ ČR

Účastníci jednání:	<p>prof. MUDr. Roman Zchoval, Ph.D., MBA; RNDr. Ondřej Májek, Ph.D.; MUDr. Marcela Koudelková (vzdáleně prostřednictvím MS Teams); Mgr. Ing. Venuše Škampová; MUDr. Iveta Matějovská, CSc.; prof. MUDr. Marek Babjuk, CSc.; MUDr. Michaela Matoušková (vzdáleně prostřednictvím MS Teams); MUDr. Otto Herber; MUDr. Petr Šubr; doc. MUDr. Andrea Burgetová, Ph.D., MBA; prof. MUDr. Jiří Ferda, Ph.D.; prof. MUDr. Jaroslav Racek, DrSc.; MUDr. Markéta Trnková; prof. MUDr. Karel Odrážka, Ph.D. (vzdáleně prostřednictvím MS Teams); MUDr. Markéta Brabcová (v zastoupení MUDr. Heleny Sajdlové); MUDr. Ivana Mervartová (v zastoupení MUDr. Renáty Knorové, MBA); prof. MUDr. Tomáš Büchler, Ph.D. (vzdáleně prostřednictvím MS Teams); PhDr. Karel Hejduk</p> <p>hosté: Mgr. Veronika Črepová (ČUS ČLS JEP); Daniela Pelková (ČUS ČLS JEP); Ing. Martina Cetelová (CAU MZ ČR); Mgr. Eva Šindlářová (OZP MZ ČR); doc. Ing. Drahomíra Springer, Ph.D. (ČSKB ČLS JEP); MUDr. Richard Pikner, Ph.D. (ČSKB ČLS JEP); Ing. Lenka Hanusová Doischerová (CAU MZ ČR)</p>
Omluvení:	<p>prof. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.; MUDr. Helena Sajdlová; MUDr. Renáta Knorová, MBA</p>

Zapsal: Mgr. Markéta Vranová

Příští setkání: duben 2024, konkrétní termín bude stanoven prostřednictvím on-line hlasování

TÉMATA A ÚKOLY Z JEDNÁNÍ

---

1. Úvodní slovo a shrnutí minulého jednání

Předseda Komise prof. MUDr. Roman Zchoval, Ph.D., MBA, spolu s tajemníkem PhDr. Karlem Hejdukem přivítali členy Komise a zahájili jednání.

2. Organizační zajištění realizace programu v regionech

Hlavní body diskuse:

- Byla zmíněna potřeba zajištění větší informovanosti ze strany odborných společností ve vztahu k lékařům své odbornosti, přičemž jako hlavní návrhy pro řešení byly uvedeny možné semináře pro zainteresované odbornosti a rovněž ustanovení krajských koordinátorů z řad urologů, kteří by v jednotlivých regionech zodpovídali za koordinaci programu a zajištění kvality a efektivity realizace programu.
- Prof. MUDr. Jiří Ferda, Ph.D., popsal administrativní opatření zavedené na příkladu konkrétního pracoviště radiologie ve FN Plzeň, a zmínil nedostatečné zapojení do programu v regionu ze strany urologů. Diskutován byl postupný náběh programu, doposud je většina indikovaných vyšetření MRI prostaty mimo program. Zástupci odborných společností chtějí mít potvrzené jasné stanovisko plátců, zda budou proplácena vyšetření MRI prostaty z indikace elevace PSA u mužů splňujících vstupní podmínky programu.
- Prof. MUDr. Roman Zchoval, Ph.D., MBA, uvedl, že náběh programu je v regionech postupný – z administrativních a organizačních důvodů.
- Prof. MUDr. Marek Babjuk, CSc., souhlasil s potřebou kultivace postupu urologů v nejasných situacích. Zajištění zvýšení pokrytí certifikovanými urology v regionech je na domluvě s plátcí, aby zavedli příslušné regulace. MUDr. Markéta Brabcová uvedla, že chybí doporučené postupy pro urology, o které by se plátcí v rámci regulací mohli opřít.
- MUDr. Ivana Mervartová potvrdila, že veškeré údaje vedoucí k provádění vyšetření v rámci programu musí být na žádankách uvedené, protože revizní lékař při kontrole vychází pouze ze zdravotnické dokumentace. MUDr. Markéta Brabcová potvrdila, že jasná žádost o vyšetření v rámci programu je pro vykázaní screeningového výkonu stěžejní, a pokud žádost nebude kompletní, nebude zdravotními pojišťovnami schválena k proplacení.

Usnesení:

- Komise vyjádřila potřebu a souhlasí s přípravou jednotného metodického pokynu pro označování žádanek, který bude definovat rozsah předávaných informací mezi poskytovateli, aby bylo patrné, zda je vyžádané vyšetření v rámci Programu časný záchyt karcinomu prostaty. Vyjasněn bude text žádajícího lékaře, související diagnóza dle klasifikace MKN-10 i zdravotní výkon, který následně lékař po provedení vyšetření vykáže.

Úkoly:

- Příprava metodického pokynu o formálních náležitostech žádanek a uvádění klinických údajů na žádankách o vyšetření v rámci Programu pro časný záchyt karcinomu prostaty – **všechny zainteresované odborné společnosti s oponenturou VZP ČR a SZP ČR.**
- Zveřejnění metodického doporučení formálních náležitostí žádanek pro všechna vyšetření osob v rámci programu na stránkách programu – **ÚZIS ČR po schválení všemi zainteresovanými subjekty.**
- Zřízení sítě regionálních koordinátorů pro podporu informovanosti realizace programu – **prof. MUDr. Roman Zchoval, Ph.D., MBA, ve spolupráci s ÚZIS ČR.**

3. Body k upřesnění metodiky provádění programu

Hlavní body diskuse:

- MUDr. Petr Šubrt požádal o vyjasnění provádění opakovaného odběru PSA u praktického lékaře při zařazování muže do programu.
- Časný záchyt karcinomu prostaty u mužů ve věku 70 a víc let v dobrém zdravotním stavu s očekávanou délkou života 10-15 let se provádí dle schématu v metodice programu. Dle prof. MUDr. Romana Zchovala, Ph.D., MBA, se ale u těchto mužů nejedná o screening ve smyslu univerzálního organizovaného programu, vyšetřování takového muže je na individuálním zvážení lékaře a bude probíhat v souladu s vyšetřovacím algoritmem uvedeným v metodice programu. Také časný záchyt karcinomu prostaty u mužů ve věku 45-49 let včetně s výskytem karcinomu prostaty u příbuzných v přímé linii se provádí dle schématu v metodice programu, **ale nejedná se o screening ve smyslu organizovaného programu.**
- Zástupkyně pojišťoven uvedly, že je potřebné ve výše uvedeném smyslu upravit metodiku programu, a následně na to zdravotní pojišťovny nastaví toleranci uznávání vykázaných screeningových výkonů, pokud bude indikováno vyšetření ve věku, kdy muž splňuje věková kritéria programu, ale takové vyšetření proběhne až mimo věkové kritérium programu.

Usnesení:

- Komise souhlasí, že u mužů ve věku 45-49 let včetně s výskytem karcinomu prostaty u příbuzných v přímé linii, a u mužů ve věku 70 a víc let v dobrém zdravotním stavu se nejedná o screening ve smyslu organizovaného programu. Screeningové výkony u těchto skupin nebudou vykazovány.
- Komise souhlasí s přípravou úpravy metodiky programu, která objasní postup u mužů ve věkových skupinách mimo vstupní kritéria programu, u kterých lze postupovat dle stejného schématu. Odmítání úhrady screeningových výkonů vykázaných u mužů mimo vstupní věková kritéria programu na základě této úpravy metodiky nebude realizováno plátcí zpětně, ale až v návaznosti na úpravě metodiky programu.

Úkoly:

- Příprava úpravy metodiky – definice termínů náběru a provádějí specializace při opakovaném náběru PSA, pokud je iniciální vyšetření pro zařazení muže do programu s pozitivním výsledkem, a objasnění postupu ve věkových skupinách mimo vstupní kritéria programu – **ČUS ČLS JEP ve spolupráci s SPL ČR a SVL ČLS JEP, VZP ČR, SZP ČR, CAU MZ ČR, OZP MZ ČR a ÚZIS ČR.**

4. Omezení šedého screeningu – aktuální stav situace okolo zdravotních výkonů pro stanovení PSA mimo program

RNDr. Ondřej Májek, Ph.D., shrnul aktuální stav omezení indikujících odborností ve výkonech diagnostického PSA (výkon 93225) a stanovení jeho frakcí, a zmínil přípravu nového diagnostického výkonu pro stanovení PSA od 1. 1. 2025 (výkon 81530). Zdůraznil potřebu přípravy operativního

doporučení odbornými společnostmi ČUS ČLS JEP a ČOS ČLS JEP, ve kterém budou vydefinovány klinické situace pro provádění stanovení PSA mimo screening, a také metodického doporučení následného postupu při pozitivním výsledku stanovení PSA mimo odbornosti urologie, radiační onkologie a klinická onkologie. Operativní doporučení bude veřejně oponentováno odbornými společnostmi a připravováno za metodické podpory NIKEZ, výsledné doporučení bude vydáno ve Věstníku MZ a promítnuto do výkonu 81530.

PhDr. Karel Hejduk informoval o výsledcích separátního jednání zástupců ČUS, ČOS, ČSKB ČLS JEP, CAU MZ ČR a NSC ÚZIS ČR, které proběhlo 5. 3. 2024 ve 13:00 na MZ ČR, které je formulováno následovně:

Závěr separátního jednání:

- Výkon 93225 (stávající diagnostický výkon) – zrušit omezení pro indikující odbornosti do konce roku 2024 (!! Zachovat informaci, že tento výkon není určen ke screeningu).
- Pod odbornou garancí ČUS a ČOS budou vydefinovány klinické situace pro provádění PSA mimo screening a metodické doporučení následného postupu po provedení vyš. PSA mimo screening s pozitivním výsledkem. Tyto budou v rámci metodiky NIKEZ připraveny k široké odborné oponentuře všech odborných společností ČLS JEP prostřednictvím vedení ČLS JEP a plátců. Výsledná operativní doporučení budou vydána ve Věstníku MZ do konce roku 2024.
- Výkon 93225 bude ke konci roku 2024 zrušen a od 1.1. 2025 vejde v platnost nový výkon 81530, který bude nově používán pro vyšetření PSA mimo screening. Tento výkon se bude odkazovat na operativní doporučení vydaná ve Věstníku MZ a budou rovněž zanesena omezení indikací v souladu s Věstníkem MZ.

Závěr s rozporem:

- Neexistuje odborné zdůvodnění pro indikaci vyšetření free PSA a P2PSA mimo odbornosti urologie a onkologie. Postoj ČSKB je nicméně takový, aby byla v rámci roku 2024 navržena možnost indikace všem odbornostem a byla provedena odborná diskuse, jako v předešlém případě, a až pak případně došlo k omezení indikace, jako v případě PSA.
  - Roční náklady na vyšetření free PSA a P2PSA z indikace mimo urology a onkology za rok 2022 činily cca 55 mil. Kč (v přepočtech bodů, úhradové omezení nemusí mít plný dopad do úspory výdajů zdravotního pojištění).

Úkoly:

- NSC – představit závěry tohoto jednání na jednání Komise pro přípravu programu časného zachytu karcinomu prostaty,
  - CAU – představit závěry tohoto jednání na jednání Pracovní skupiny pro seznam zdravotních výkonů a po dohodě s členy této PS provést navržené změny (zrušení omezení u výkonu 93225 co nejdříve, zanesení omezení výkonu 81530 od ledna 2025, ponechání stávajícího stavu, tj. omezení výkonů free PSA a P2PSA pouze na indikací urologů a onkologů),
  - ČUS a ČOS v součinnosti s ČSKB, s metodickou podporou NIKEZ – připravit operativní doporučení, zajistit veřejnou oponenturu a doporučit vydání závěrů ve Věstníku MZ do konce roku 2024.
-

Dodatečné poznámky členů komise k závěrům separátního jednání:

- Zástupkyně zdravotních pojišťoven požadují, aby ÚZIS ČR informoval managementy zdravotních pojišťoven, že při zrušení omezení indikujících odborností u výkonu diagnostického stanovení PSA nedojde k očekávaným úsporám tak, jak bylo uvedeno v analýze dopadu programu.
  - Poznámka ÚZIS ČR: „*Omezení šedého screeningu je podmíněno komplexem opatření. Předmětné modelace byly připraveny ještě před úpravami indikujících odborností v podmínkách výkonu 93225.*“

Hlavní body diskuse:

- Zástupkyně zdravotních pojišťoven vyjádřily stanovisko, že omezení na indikující odbornosti u výkonu „diagnostického“ PSA by mělo být pro omezení šedého screeningu zachováno.
- PhDr. Karel Hejduk informoval o plánovaném komplexním informačním systému pro prevenci onemocnění v ČR PREV-IS, který zajistí real-time sdílení dat mezi poskytovateli zdravotních služeb, díky kterému budou mít jednotliví poskytovatelé informaci o předchozích stanoveních PSA a jeho výsledku, čímž dojde k omezení nadbytečného provádění vyšetření.

Usnesení:

- Členové komise vzali závěry separátního jednání na vědomí.

5. Označování žádanek biopsie prostaty

Hlavní body diskuse:

- MUDr. Markéta Trnková přednesla požadavek na vyjasnění označování žádanek pracovištěm urologie, které provádí biopsii prostaty v rámci Programu časného zachytu karcinomu prostaty. Doposud tato otázka nebyla vyjasněna a laboratoř patologie u takového vzorku nemůže správně vykázat příslušný screeningový výkon.

Usnesení:

- Komise se usnesla, že specifikace označení žádanek urologa žádajícího laboratoř patologie o vyšetření bioptických vzorků v rámci Programu časného zachytu karcinomu prostaty bude zařazena do metodického pokynu ohledně náležitostí žádanek v rámci programu, obdobně jako u ostatních odborností.

6. Různé

Hlavní body diskuse:

- MUDr. Markéta Trnková přednesla variabilitu vyšetření bioptických vzorků v laboratoři patologie a agendu při vykazování zdravotních výkonů. V této souvislosti požádala o vyřazení

výkonů provedených u muže zařazeného do programu z limitace plateb zdravotními pojišťovnami, stejně jako je tomu u ostatních odborností zapojených do programu.

Usnesení:

- Komise podporuje požadavek pro provádění vyšetření bioptických vzorků patologem v rámci programu mimo regulaci pro projednání v dohodovacím řízení pro rok 2025, a zároveň prozkoumány možnosti, jak tuto situaci řešit pro rok 2024.

7. Diskuse, shrnutí, úkoly

Předseda Komise poděkoval všem účastníkům a shrnul hlavní body jednání. Konkrétní termín dalšího jednání Komise bude zvolen prostřednictvím on-line hlasování, předběžně byl stanoven na duben 2024.

Přílohy:

1. Prezentace z jednání Komise.

Pozn. 1: Pokud úkol nemá uveden termín, bude probrán na dalším jednání.

Pozn. 2: Přílohy nejsou veřejnou součástí zápisu.